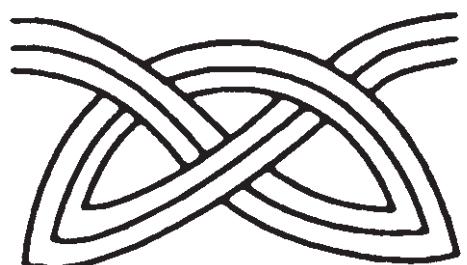

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
INSTITUTA ZA ARHEOLOGIJU
2013.**

Terenski pregled arheoloških nalazišta na inicijativu vanjskih ustanova

Tijekom 2013. godine poduzet je obilazak terena Donje Komarevo, Blinjski Kut na inicijativu D. Periše (Hrvatsko katoličko sveučilište) s ciljem pokušaja ubicanja utvrde prikazane na povijesnim kartama južno od Siska (T. Tkalčec, T. Sekelj Ivančan, M. Sečkar).

Poduzet je obilazak ostataka gradskih bedema Krapine na inicijativu G. Divac, Konzervatorski odjel u Krapini (T. Tkalčec, M. Sečkar).

Pregledano je nalazište Kurija Orahovica (*curia nobilis taris*) na poziv R. Vučetića, Institut za povijest umjetnosti i Azre Suljić, s ciljem ostvarivanja suradnje između više institucija uključenih u izradu konzervatorske studije radi obnove i prezentacije lokaliteta (T. Tkalčec).

Izvršen je obilazak pojedinih krajolika u sklopu istraživanja svetih staroslavenskih tročlanih struktura u Hrvatskoj i susjednim zemljama. Tijekom 2013. godine obideni su ovi »sveti krajolici«: prekodravski (kod Gotalova), krakovski (kod Vrbovca), velikonedeljski (manjim je dijelom u Hrvatskoj), a većim u Sloveniji), varaždinski, ogulinski, pokrovnički, kaštanski, biskupijski i dva na Pelješcu (J. Belaj).

Znanstvena obrada arheoloških nalaza iz izvaninstitutskih terena

Tijekom cijele 2013. godine rad na zbirkama i studijskom materijalu Gradskog muzeja Nova Gradiška, Arheološkog muzeja u Zagrebu, Gradskog muzeja u Virovitici i Muzeja Slavonije u Osijeku (H. Kalafatić).

Višestruki boravci i rad u depoima Gradskog muzeja u Varaždinu (S. Kovačević).

Tijekom 2013. godine provodila se znanstvena obrada nalaza latenske kulture i antike s nalazišta Vinkovci – Blato i Ostrovo – Sokolovac u suradnji s Gradskim muzejom Vinkovci te nalaza latenske kulture s nalazišta Osijek – Vojarna/ Učiteljski fakultet u suradnji s Muzejom Slavonije Osijek (M. Dizdar).

U Arheološkom muzeju u Zagrebu pregledan je arheološki materijal s nalazišta Bakar i Karlobag. U Gradskom muzeju Gospic pregledan je materijal s nalazišta Žuta Lokva. U Akvileji (Italija) pregledan je materijal moguće istočnojadranske proizvodnje (G. Lipovac Vrkljan).

U Pomorskom i povijesnom muzeju grada Rijeke pregledan je dio materijala s nalazišta Lokvišće (Jadranovo) čija istraživanja vodi R. Starac (G. Lipovac Vrkljan i B. Šiljeg).

Tijekom 2013. godine pregledan je i keramički materijal s lokaliteta podvelebitskog područja pohranjen u Gradskom muzeju Senj te je izdvojeno i obrađeno rimsko fino stolno posude (A. Konestra).

Ekspertize

Determinacija rimskodobne i kasnoantičke keramike s nalazišta *Fulfinum* (otok Krk), u suradnji s M. Čaušević Bully (École Française de Rome) (A. Konestra).

Determinacija keramike s nalazišta Lovrečica / San Lorenzo za potrebe izložbe *Rezultati zaštitnih arheoloških istraživanja u Lovrečici 2006. godine*, u suradnji s B. Milošević i B. Markežić (A. Konestra).

Determinacija rimskodobne i kasnoantičke keramike s

nalazišta Lorun (Červar – Porat), u suradnji s C. Rousse (Université d'Aix-Marseille, Centre Camille Jullian) (A. Konestra).

Determinacija nalaza s nalazišta Jadranovo – Lokvišća, u suradnji s R. Starac i T. Rosić (A. Konestra).

Determinacija rimskodobne keramike s nalazišta Camerino i Montecosaro (Marche, Italija), u suradnji sa S. Virgili, soc. coop. Archeolab, Macerata, Italija (A. Konestra).

Determinacija keramike s rekognosciranja na području doline Vjosa (Albanija), u suradnji s A. Miti (doktorand University of Cordoba) (A. Konestra).

Determinacija keramike iz Drivenika, Gradina i Jadranova za potrebe Muzeja grada Crikvenice, u suradnji s T. Rosić (T. Sekelj Ivančan).

Determinacija nalaza s nalazišta u Đakovu za potrebe Ministarstva kulture RH, u suradnji s M. Šunjić (T. Tkalčec i T. Sekelj Ivančan).

Determinacija kasnosrednjovjekovne i novovjekovne keramike prikupljene slučajno s velikogoričkog područja za potrebe Muzeja Turopolja, u suradnji s T. Pintarić (T. Tkalčec i T. Sekelj Ivančan).

Determinacija srednjovjekovnih nalaza s više nalazišta s novogradniškog područja za potrebe Gradskog muzeja Nova Gradiška, u suradnji s M. Mihaljević (T. Tkalčec).

Determinacija ranosrednjovjekovne keramike s područja koprivničke Podravine, u suradnji s I. Valent (T. Tkalčec).

Determinacija keramike s nalazišta Mekiš – Zgruti za potrebe Muzeja grada Koprivnice, u suradnji s R. Čiminom (T. Tkalčec i T. Sekelj Ivančan).

Izlazni studijski boravak

Sudjelovanje na sastanku savjeta administracije AIE-MA-e (*Association internationale pour l'étude de la mosaïque antique*) te rad u knjižnici na École normale supérieure – Laboratoire d'archéologie (M. Buzov).

Studijski boravak u Kelten-Römer Museum Manching (Njemačka), 6. – 7. veljače 2013. (M. Dizdar).

Studijski boravak na Institutu za arheologiju Sveučilišta u Grazu (Austrija), 10. veljače – 24. ožujka 2013. (M. Ugarković).

Studijski boravak u Römisch-Germanisches Zentralmuseum, Mainz (Njemačka), 4. – 17. ožujka i 8. – 28. srpnja 2013. (A. Tonc).

Tijekom ožujka 2013. godine znanstveno-studijski posjet Nacionalnom muzeju u Koppenhagenu (Danska), u okviru rada na znanstvenoj objavi brončanih nalaza iz sjeverne Hrvatske (H. Kalafatić).

Tijekom travnja 2013. godine studijski posjet British Museumu u Londonu i muzejima u Cambridgeu (H. Kalafatić).

Studijski boravak u Kunsthistorisches Museuma u Beču, obrada dijela predmeta (helenističke vase iz Isse) koji su prispjeli u antičku zbirku muzeja krajem 19. i početkom 20. stoljeća (M. Ugarković).

Studijski boravak u Römisch-Germanisches Zentral Museum Mainz (Njemačka), 5. – 10. kolovoza 2013. (M. Dizdar).

Studijski boravak u Römisch-Germanisches Zentral Museum Mainz (Njemačka), 5. – 10. kolovoza 2013. (D. Ložnjak Dizdar).

Stipendija École Française de Rome za jednomjesečni

studijski boravak u Rimu (Italija) pri knjižnici navedene institucije i drugih institucija u Rimu, 16. listopada – 15. studenoga 2013. (A. Tomic).

Stipendija École Française de Rome za jednomjesečni studijski boravak u Rimu (Italija) pri knjižnici navedene institucije i drugih institucija u Rimu, 15. studenoga – 14. prosinca 2013. (A. Konestra).

Ulagni studijski boravak

Postdoktorand I. M. Hrovatin iz Ljubljane, u razdoblju od 29. listopada do 16. studenoga 2013. radio je na obradi materijala iz 2012. godine s iskopavanja nalazišta Virje, čiji će biti uključen u doktorsku disertaciju (T. Sekelj Ivančan).

Stručno usavršavanje

Sudjelovanje na interdisciplinarnom tečaju *DITECUR (Digital technologies in cultural landscape research)* održanom od 30. siječnja do 12. veljače 2013. DITECUR je program unutar Erasmus intenzivnog programa koji je organiziran u suradnji sa sveučilištima u Sloveniji, Austriji i Slovačkoj (A. Kudelić).

Interdisciplinarna suradnja

Otvarena je interdisciplinarna suradnja s dr. sc. B. Šegvićem (**Sveučilište u Ženevi**, Švicarska) u okviru koje je načinjen čitav niz arheometrijskih analiza grčke klasične i helenističke keramike s otoka Visa (lokalanit Vlaška njiva). Na uzorcima reprezentativnih morfoloških i stilsko-tipoloških značajki napravljene su sljedeće analize: rendgenska difracija na prahu, rendgenska fluorescencija, polarizacijska mikroskopija te analiza skenirajućim elektronskim mikroskopom opremljenim energijsko-disperzivnim spektrometrom (**Tehničko sveučilište u Darmstadtu**, Njemačka), dok su analize elektronskim mikroanalizatorom (mikrosonda) načinjene na **Sveučilištu u Heidelbergu**, Njemačka. Na priloženoj mikrofotografiji dobivenoj tehnikom detekcije snopa povratnih elektrona visoke energije (*back-scattered electron microphotograph*) vidljiva je dijelom sinterirana mikrostruktura viških helenističkih artefakata. Matriks glinovitog materijala naoko je homogen, tinjasti minerali degeneriranih i izvitoperenih oblika, dok je kuriozitet ovog uzorka obilje fosilnog materijala kojeg čine ostaci školjaka i briozoa (palisadni kalcit, Sl. 1, lijevo) kao i radiolarije i spikule sružni atraktivnih oblika izgrađeni od SiO₂-polimorfa (Sl. 1, desno) (M. Ugarković).

Otvarena je suradnja s prof. I. Schrunk s **University of St. Thomas** iz St. Paula (SAD), prof. F. Teichner sa **Sveučilišta Goethe** iz Frankfurta (Njemačka) te R. Lasaponara i N. Masić s **Univerzitet Basilicata** (Italija) (V. Begović).

Interdisciplinarna suradnja na području paleoradiologije u smislu radiološkog suporta ostvarena je s mr. sc. J. Hat (**Klinička bolnica »Sestre milosrdnice«, poliklinika Medikol**). Na osnovi baze snimljenih kasnoantičkih kostiju pomoću računalne tomografije (CT), načinjene su multiplarne rekonstrukcije presjeka kostiju u različitim ravninama rekonstrukcije. Tijekom 2013. godine na osnovi baze snimljenih kostiju (iz različitih arheoloških razdoblja) pomoću računalne tomografije (CT), također su načinjene multiplarne rekonstrukcije za potrebe uradaka na polju forenzične

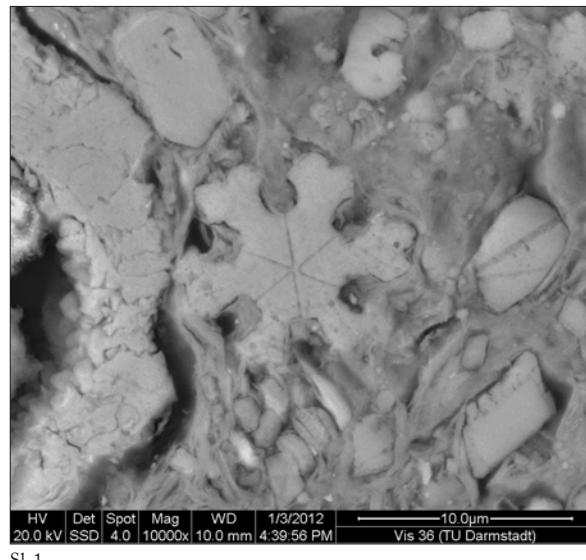
bioarheologije (Zagajci, Zvonimirovo) te srednjovjekovne bioarheologije (Zvonimirovo) (J. Boljunčić).

U okviru interdisciplinarnе suradnje iz područja biomedicinskih znanosti, nastavljena je suradnja s **Kliničkom bolnicom Dubrava** na paleoradiološkim istraživanjima brončanodobnih grobova iz Mačkovca i razvijanju novih metoda istraživanja nalaza putem μCT-a i MT-a. Nastavljeni su intenzivni radovi na publiciranju i predstavljanju dobivenih rezultata znanstvenoj i stručnoj javnosti (H. Kalafatić).

U okviru interdisciplinarnе međunarodne suradnje iz područja dendrokronologije od 17. do 19. lipnja 2013. prikupljeno je 89 uzoraka abonos drveta za izradu master kronologija na području Zagreba i okoline. Uz suradnju **Hrvatskoga restauratorskog zavoda u Zagrebu** (K. Zubčić), **Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru** (I. Radić Rossi) i Instituta za arheologiju (K. Botić, H. Kalafatić) prikupljeno je još 5 uzoraka iz Kupe i Drave kod Osijeka, 20 uzoraka s otoka Paga te 18 uzoraka iz Čepinskikh Martinaca. Prikupljanje uzoraka provodi se u sklopu projekta *Aegean (and Near Eastern) Dendrochronology Project* koji je u početku provodio Malcolm and Carolyn Wiener Laboratory for Aegean and Near Eastern Dendrochronology (Cornell University, Ithaca), a od 2013. godine projekt je prešao u **Laboratory of Tree-Ring Research, University of Arizona**. Prikupljanje uzoraka vodio je dr. T. Ważny. U organizaciji posjeta sudjelovalo je i prof. dr. sc. A. Durman (**Odsjek za arheologiju, Filozofski fakultet u Zagrebu**) (K. Botić i H. Kalafatić).

Dendrokronološke analize uzoraka s nalazišta Buzadovec – Vojvodice i Krapina – Vukšićev breg – suradnja s dr. sc. J. Trajković i dr. sc. E. Goršićem (**Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Drvnotehnološki odsjek, Zavod za znanost o drvu i Šumarski odsjek, Zavod za izmjeru i uređivanje šuma**) (T. Tkalcēc).

Arheobotaničke analize uzoraka s nalazišta Buzadovec – Vojvodice, Kalnik – Igrische i Virovitica – Kiškorija jug – suradnja s dr. sc. R. Šoštarić i S. Mareković (**Botanički zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta**) (T. Tkalcēc, S.

Karavanić, K. Jelinčić Vučković).

Zooarheološke analize uzoraka s nalazišta Buzadovec – Vojvodice – suradnja s dr. sc. K. Miculinićem (T. Tkalcēc).

Otvarena je interdisciplinarna suradnja s dr. sc. M. Šlausom, dr. sc. M. Novakom, Ž. Bedić, J. Perićem Perućićem i V. Vyroubal iz **Antropološkog centra HAZU** u antropološkoj

analizi osteoloških nalaza s lokaliteta Gora, Zvonimirovo – Veliko polje, Crkvari – sv. Lovro, Torčec – Cirkvišće (J. Belaj, M. Dizdar, T. Tkalcic, S. Krznar).

Suradnja s dr. sc. P. Rajić Šikanjić i Z. Premužić iz **Instituta za antropologiju** u antropološkoj analizi osteoloških nalaza iz grobova s nalazišta Martin breg te spaljenih ostataka pokojnika iz grobova u Sotinu i Dolini (J. Belaj, D. Ložnjak Dizdar).

Ostvarena je suradnja s dr. sc. S. Radovićem s **Odsjekom za geologiju i paleontologiju kvartara HAZU** u zoarheološkoj analizi kostiju s nekropole Vlaška njiva antičke Isse na otoku Visu, zatim s groblja latenske kulture s nalazišta Zvonimirovo – Veliko polje te s antičkog i rano-srednjovjekovnog naselja Virovitica – Kiškorija jug (M. Ugarković, M. Dizdar, K. Jelinčić Vučković).

Uspostavljena je suradnja s **Institutom za etnologiju i folkloristiku** te se aktivno radi na popularizaciji znanosti kao i očuvanju materijalne i nematerijalne kulturne baštine na području općine Kalnik (A. Kudelić).

Nastavljena je interdisciplinarna suradnja s prof. emeritom V. Belajem na istraživanju staroslavenskih svetih trodjevnih struktura (J. Belaj).

U suradnji s dr. sc. M. Belaj i dr. sc. P. Kelemen (**Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu**), a u koautorstvu s F. Sirovicom, interdisciplinarno je obradena tema politizacije i konstrukcije baštine (J. Belaj).

Od prosinca 2013. godine ostvaruje se suradnja u interdisciplinarnim istraživanjima na bilateralnom projektu *Lončarstvo u prapovijesnim kulturama, s naglaskom na halštatsku kulturu, na području hrvatskog i austrijskog Podunavlja s Rudarsko-geološko-naftnim fakultetom u Zagrebu i Zavodom za primijenjenu geologiju Sveučilišta za prirodne resurse i bioznanosti (BOKU)* iz Beča (Austrija) (A. Kudelić).

Ostvarena je interdisciplinarna suradnja s dr. sc. B. Mušićem (**Gear d.o.o.** Maribor, Slovenija) provedbom geofizičkih istraživanja arheološkog nalazišta Virje – Volarski breg/ Sušine (T. Sekelj Ivančan).

Ostvarena je suradnja s tvrtkom **Georheo d.o.o.** iz Zagreba. Suradnja je uspostavljena na projektu topografskog istraživanja Raba – općina Lopar. Za potrebu izrade baza u GIS sustavu, Georheo je proveo zračna snimanja arheoloških nalazišta koja su topografski definirana tijekom istraživanja Lopara 2013. godine (G. Lipovac Vrkljan).

Interdisciplinarna suradnja ostvarena je na nalazištu Galovo u Slavonskom Brodu: 3D georadarsko snimanje nalazišta (**Geounda d.o.o.** Zagreb). Ova metoda prvi je put u Hrvatskoj primijenjena na neolitičkom lokalitetu, jer su do sada ovom metodom snimana samo antička i srednjovjekovna nalazišta na kojima pod zemljom postoje zidani temelji i koji se mogu prepoznati georadarским metodama. Georadarska metoda je na Galovu upotrijebljena kao eksperimentalna geofizička metoda za prepoznavanje ostataka keramike i pečene zemlje u jamama i zemunicama niskoga elektromagnetskog kontrasta u odnosu na okoliš – humus pomiješan s glinom (Z. Marković).

Sudjelovanje u radu Vijeća za daljinska istraživanja HAZU-a; zamjenik glavnog urednika, izvršni i grafički urednik izdanja *Bilten Znanstvenog vijeća za daljinska istraživanja HAZU*, sv. 17 (2013) (B. Šiljeg).

Organizacija znanstvenih skupova, okruglih stolova i radionica

4. siječnja 2013. – organizacija okruglog stola posvećenog reljefnoj rimskoj keramici, u sklopu programa popularizacije znanosti. Valentina Mantovani (Padova) održala je predavanje *La ceramica tipo Sarius e tipo Aco di Adria, alcune considerazioni* (Sarius's and Aco's pottery of Adria, a few considerations), a Eleni Schindler Kaudelka (Magdalensberg) *Italian Sigillata of the 1st century AD: Appliquéd and Barbotine decorations*, dok je Jure Krajšek (Pokrajinski muzej Celje) održao radionicu o crtanju reljefne keramike. Predstavljena je reljefna keramika s lokaliteta Žuta lokva u Lici, Burnuma i Siscije (G. Lipovac-Vrkljan, I. Ožanić Roguljić, Ana Konestra i B. Šiljeg).

9. siječnja 2013. – organizacija radionice *Srednjovjekovna keramika*. Rad na nalazima iz Starog grada Krapina, Plemećkog grada Vrbovec, nalazišta Buzadovec – Vojvodice: korištila se literatura, povjesni izvori, metode obrade keramike (T. Tkalcic); *Rani srednji vijek u Podravini na primjeru Torčeca* – izlaganje uz prezentaciju (T. Sekelj Ivančan). Radionica je održana u Institutu za arheologiju za studente 5. godine diplomskog studija arheologije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (T. Tkalcic).

7. veljače 2013. – u okviru Otvorenih dana Instituta za arheologiju organizacija tematskih predavanja: *Fotogrametrija u arheologiji; Fuzija fotogrametrije i laserskog skeniranja; Primjena GIS-a u arheologiji* (Sl. 2). Predavanja su organizirana u Institutu u Zagrebu u suradnji sa Zavodom za kartografiju i fotogrametriju, Katedrom za fotogrametriju i daljinska istraživanja Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Geofoto d.o.o., Odjel za kartografiju. Pozvani predavači: doc. dr. sc. D. Gajski, Geodetski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, s izlaganjem

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU

Otvoreni dan
Instituta za arheologiju

Pozivamo Vas na predavanja koja će se održati u **Knjižnici Instituta za arheologiju, Ljudevit Gaja 32, Zagreb** u

četvrtak, 07.02.2013. u 11 sati.

Teme predavanja:

- *fotogrametrija u arheologiji*
- *fuzija fotogrametrije i laserskog skeniranja*
- *primjena GIS-a u arheologiji*

Suradnici:

- Zavod za kartografiju i fotogrametriju, Katedra za fotogrametriju i daljinska istraživanja, Geodetski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Geofoto d.o.o., Odjel kartografije

Fotogrametrija u arheologiji – tehnologija i mogućnosti primjene; asistent M. Gašparović, Geodetski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, s izlaganjem *Fuzija fotogrametrije i laserskog skeniranja*; I. Malarić Gašparović, Geofoto d.o.o., Odjel kartografije, s izlaganjem *Geografski informacijski sustavi i njihova primjena u arheologiji* (G. Lipovac-Vrkljan, B. Šiljeg, A. Konestra i I. Ožanić Roguljić).

12. veljače 2013. – organizacija međunarodnoga okruglog stola *Baza podataka na primjerima rimskih amfora. Osmišljavanje, izrada, namjena, korištenje / Database on examples of roman Amphorae. Creation, Development, Purpose, Using* održanog u Institutu za arheologiju (Sl. 3). Pozvani predavač T. Bezeczky iz Institute for the Study of Ancient Culture of the Austrian Academy of Sciences, Beč (Austrija), s izlaganjem *Ephesian Amphora database* (G. Lipovac Vrkljan).

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU

Okrugli stol

Instituta za arheologiju

Pozivamo Vas na sudjelovanje u Okruglom stolu koji će se održati u Knjižnici Instituta za arheologiju,
Ljudevita Gaja 32, Zagreb
u

utorak, 12. 02. 2013. u 11 sati.

Tema Okruglog stola i pozivnog predavanja /
The Round table and invited Lecture Topic:

Baza podataka na primjerima rimskih amfora /
Database on examples of Roman amphorae:

- osmišljavanje / Creation
- izrada / Development
- namjena / Purpose
- korištenje / Using

Suradnja / Cooperation with:
Institute for the Study of Ancient Culture of the Austrian Academy of Sciences

Sl. 3

20. veljače 2013. – organizacija 3. okruglog stola *Mlađe željezno doba između Drave i sjevernog Jadran* održanog u Institutu za arheologiju unutar Dana otvorenih vrata (Sl. 4). Na okruglom stolu s izlaganjima sudjelovali su: M. Guštin (Institut za dedičino Sredozemlja, Koper), M. Blečić Kavur (Odsjek za povijest umjetnosti, Filozofski fakultet Rijeka), B. Kavur (Institut za dedičino Sredozemlja, Koper), B. Lahar nar (Narodni muzej Slovenije), B. Kerman (Pokrajinski muzej Murska Sobota), I. Drnić (Arheološki muzej Zagreb), B. Olujić (Odsjek za povijest, Filozofski fakultet, Zagreb), L. Čučković (Gradski muzej Karlovac), V. Sokol (Muzej Prigorja, Sesvete), R. Čimin (Muzej grada Koprivnice), M. Dizdar (Institut za arheologiju, Zagreb), D. Božić (Institut za arheologiju ZRC SAZU, Ljubljana), H. Potrebica (Odsjek za arheologiju, Filozofski fakultet, Zagreb) (A. Tonc).

Institut za arheologiju
ima čast pozvati Vas na

Okrugli stol 3.
s temom

Mlađe željezno doba između Drave i sjevernog Jadran

koji će se održati u sklopu
Dana otvorenih vrata
Instituta za arheologiju

u srijedu, 20. veljače 2013.,
s početkom u 9,30 sati

Knjižnica Instituta za arheologiju
Ljudevita Gaja 32/1
Zagreb

Program 3. Okruglog stola

Milja Guštin
Institut za dedičino Sredozemlja Koper
Kelli na Ohridu

Martina Blečić Kavur
Odsjek za povijest umjetnosti, Filozofski fakultet Rijeka

Boris Kavur
Institut za dedičino Sredozemlja Koper

Al nunc Stalos non est, Bonis est, Bolam terit...

Boris Lahnar
Narodni muzej Slovenije

Gradišće na Čepni in Stari grad nad Uncem
– pokus interpretacije arheoloških najdb

Branko Kerman
Pokrajinski muzej Murska Sobota

Keltika najdišča v Prekmurju

Ivan Drnić
Arheološki muzej Zagreb

Željezno-dobno naselje na prostoru grada Štaka

Boris Olujić
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Zagreb

Istraživanje lokaliteta Vinčica kod Josipdola 2002-2012.
Rezultati i smjernice budućih Istraživanja

Lazo Čučković
Gradski muzej Karlovac

Kultno mjesto 4 na Turskoj Kosi iz mlađeg željezne doba

Vladimir Sokol
Muzej Prigorja, Sesvete

Mlađe željezno doba Kuzelina

Robert Čimin
Muzej grada Koprivnice

Mlađe željezno doba u koprivničko-durdevačkoj Podravini

Mario Dizdar
Institut za arheologiju

Kasnolatensko naselje Blato u Vinkovcima
– centar razmjene i trgovine!

Završno slovo:
Dragan Božić
Institut za arheologiju ZRC SAZU, Ljubljana

Hrvoje Potrebica
Odsjek za arheologiju, Filozofski fakultet Zagreb

Sl. 4

5. ožujka 2013. – organizacija radionice *GIS u arheologiji* za djelatnike Instituta za arheologiju. Prezentator S. Popović. Radionica je održana u Institutu za arheologiju (T. Tkalcec).

26. ožujka 2013. – organizacija radionice o turskom keramičkom i staklenom materijalu s nalazišta Ilok – dvor knezova Iločkih. Gostujući znanstvenik: Erika Hancz s Odsjeka za arheologiju Sveučilišta u Pečuhu. Iz Instituta su sudjelovali T. Tkalcec, K. Jelinčić Vučković, K. Turkalj, N. Šegvić, I. Koštelić i M. Sečkar. Radionica je održana u Institutu za arheologiju (T. Tkalcec i D. Roksandić s Odsjeka za arheologiju, Filozofski fakultet u Zagrebu).

rujan 2013. – lipanj 2014. - organizacija radionice i predavanja na Odsjeku za arheologiju, Filozofski fakultet u Zagrebu, u okviru projekta *Eksperimentalnom arheologijom do tehnologije proizvodnje keramičkih posuda u prapovijesti*, u suradnji s Odsjekom za arheologiju i Centrom za eksperimentalnu arheologiju (A. Kudelić).

15. listopada i 10. studenoga 2013. – organizacija radionice *Rimska medicina* (Sl. 5) održane u Arheološkom muzeju u Zagrebu, u suradnji s nekoliko ustanova (G. Lipovac Vrkljan i I. Ožanić Roguljić).

7. – 8. studenoga 2013. – organizacija međunarodnoga znanstvenog skupa *Late Urnfield Culture between the Eastern Alps and the Danube* održanog u Institutu za arheologiju (Sl. 6). Na skupu je sudjelovalo 37 sudionika iz sedam zemalja, a održano je 17 predavanja. Službeni jezici skupa bili su engleski i njemački jezik. Znanstveni odbor skupa: M. Dizdar, S. Karavanić, H. Potrebica, J. Dular (D. Ložnjak Dizdar).

14. – 15. studenoga 2013. – organizacija radionice *Dan eksperimentalne arheologije* održane u Institutu za arheologiju u sklopu programa popularizacije znanosti. Održan je okrugli stol o pečenju pretpovijesne, rimske i etnološke keramike. Keramičari Catherine de Casas, Mathias Fernandes, José Fernandes iz Francuske održali su predavanje *Ciklus eksperimentalnih pečenja terrae sigillatae u radionici La Graufesenque*

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU • ŽENSKA OPĆA GIMNAZIJA DRUŽBE
SESTARA MILOSRDNIČA • ŠKOLA ZA PRIMALJE • E – MEDICA •
ARHEOLOŠKI MUZEJ U ZAGREBU

POZIVAJU VAS NA
RADIONICE
ZA DJECU I ODRASLE

RIMSKA MEDICINA

SUBOTA, 5. LISTOPADA
I SUBOTA 16. STUDENOG 2013. GOD.
S POČETKOM U 11 SATI

ARHEOLOŠKI MUZEJ U ZAGREBU • II. KAT
TRG NIKOLE ŠUBIĆA ZRINSKOG 19 • HR-10000 ZAGREB • www.amz.hr

Sl. 5

MEDUNARODNI SKUP
INTERNATIONAL CONFERENCE

Mlada faza
kulture polja
sa žarama
na prostoru
između istočnih
Alpi i Dunava

Late Urnified
Culture
between
the Eastern Alps
and the Danube

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Zagreb, 7. - 8. studeni 7th - 8th November 2013

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA REPUBLIKE HRVATSKE

Sl. 6

(Francuska), Andreja Kudelić je predstavila projekt Centra za eksperimentalnu arheologiju i Instituta za arheologiju o eksperimentima s tehnikama izrade posuda te postupcima pečenja u idealnoj rekonstrukciji horizontalne keramičarske peći, a prikazan je i dokumentarni film *Eci, peci, peć*. Danijela Roksandić i Zrinka Šimić Kanaet prikazale su film *Keramičar iz Potravlja*, a Predrag Petrović *Iški lopizari*. Drugi dan radionice u Institutu za arheologiju je prezentiran projekt izgradnje replike rimske peći pod naslovom *Keramičarska peć u Crikvenici* (I. Ožanić Roguljić, G. Lipovac Vrkljan, A. Konestra i B. Šiljeg).

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima, okruglim stolovima i radionicama

20. veljače 2013. Okrugli stol *Mlađe željezno doba između Drave i sjevernog Jadrana*, Institutu za arheologiju, Zagreb – izlaganje: *Kasnolatensko naselje Blato u Vinkovcima – centar razmijene i trgovine?* (M. Dizdar).

10. – 11. ožujka 2013. Međunarodni znanstveni skup *Creativity: An Exploration Through the Bronze Age and Contemporary Responses to the Bronze Age*, Cambridge (Velika Britanija) – izlaganje: *The fibula – a clothes fastener or a decorative item – creativity in the crafting of the first clothes fasteners in Pannonia in the 12 th c. BC* (D. Ložnjak Dizdar).

26. – 27. travnja 2013. Okrugli stol posvećen prof. Anti Glavičiću, Senj – izlaganje: *Distribucija crikveničke keramike kao prilog poznavanju rimskog gospodarstva* (G. Lipovac Vrkljan i I. Ožanić Roguljić).

13. – 17. svibnja 2013. The XVIIIth International Congress of Classical Archaeology *Centre and periphery in the ancient world*, Mérida (Španjolska) – izlaganje: *Greek on the Eastern Adriatic Coast* (M. Buzov).

28. svibnja – 3. lipnja 2013. The 13th International Colloquium in Roman Provincial Art, Bukurešt – Alba Iulia – Constanța (Rumunjska) – poster: *The stone material in Pannonia* (M. Buzov).

7. lipnja 2013. Međunarodni znanstveni skup *Scavare nelle musei. Elementi di novità e questioni di metodo*, Akvileja (Italija) – izlaganja:

- *Approccio alla studio del materiale ceramico dell'officina di Sextus Metilius Maximus (sito di Crikvenica – Igralište, Croatia)* (G. Lipovac Vrkljan i I. Ožanić Roguljić);

- *Ricerche nei musei della Liburnia settentrionale (Quarnaro, Croazia) – potenzialità, nuove attestazioni e aggiornamenti sulla diffusione di alcune tipologie ceramiche* (A. Konestra).

12. – 16. lipnja 2013. Međunarodni znanstveni skup *Castrum Bene 13, Burg und Dokumentation*, Krems an der Donau (Austrija) – izlaganje: *Small feudal residences in North-Western Croatia* (T. Tkalčec).

30. lipnja – 4. srpnja 2013. Međunarodni znanstveni skup *Circulation. 11th SIEF Congress Tartu 2013*, Tartuu (Estonija) – izlaganje: *Politics and Changes in Selection of Tradition: from Regional to Pro-European Orientation of the Feast of St. Martin* (J. Belaj, F. Sirovica).

3. – 7. rujna 2013. Međunarodni znanstveni skup *GIS Forum – GIS and its implementations*, Crikvenica – izlaganje: *The project A new GIS procedure for the reconstruction of the landscape in classical Antiquity (Territory of today Primorje – Gorski kotar County)* (V. Begović).

4. – 8. rujna 2013. Međunarodni znanstveni skup EAA, Plzeň (Češka) – izlaganja:

- *Western Syrmia in the Middle and Late Bronze Age (17th–12th c. BC)*, sekcija *Landscapes of complexity in Bronze Age central Europe*, (D. Ložnjak Dizdar i S. Mihelić);

- *Settlement Dynamics in Late Bronze Age Northern Croatia* (H. Kalafatić);

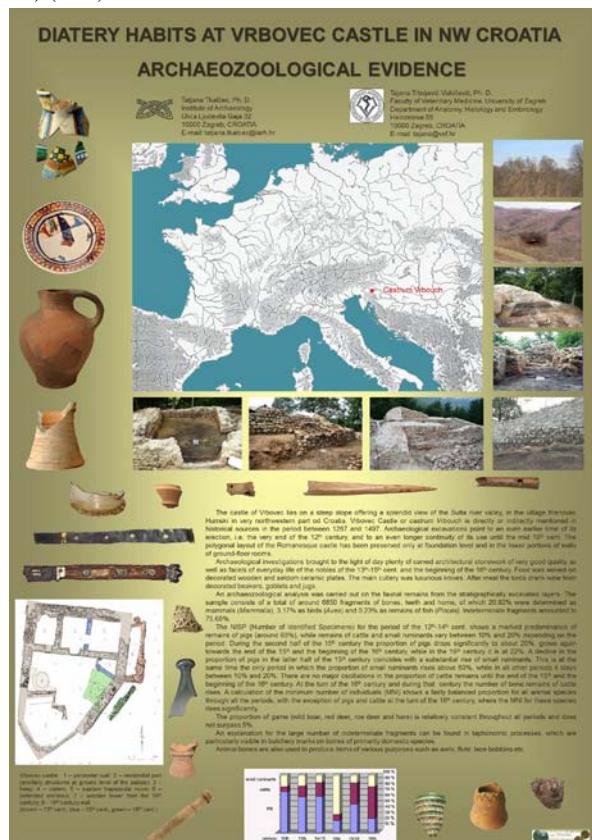
- *LET THEM WEAR HELMETS – On the rapport between craftspeople and the elites in the Bronze Age of southern Pannonia na medunarodnom znanstvenom skupu EAA, sekcija Nobility versus artisans? The multiple identities of elites and 'commoners' viewed through the lens of materials and technologies during the European Bronze and the Iron Ages* (S. Mihelić i D. Ložnjak Dizdar);

- *Late La Tène Settlements in Eastern Slavonia (Croatia) – Centers of Trade and Exchange between Central and South-eastern Europe, sekcija East-West: the role of Central Europe in the Iron Age* (M. Dizdar).

4. – 8. rujna 2013. Međunarodni znanstveni skup EAA, Plzeň (Češka) – posteri:

- *Evidence of Food Consumption at the Late Bronze Age Site Kalnik – Igrische* (S. Karavanić, S. Mareković i A. Kudelić);

- *Dietary habits at Vrbovec Castle in NW Croatia: archaeozoological evidence* (T. Tkalčec i T. Trbojević Vukičević) (Sl. 7).

Sl. 7

12. – 15. rujna 2013. Međunarodni znanstveni skup *Illyrica antiqua 2 – In honorem D. Rendić-Miočević*, Šibenik – izlaganje: *Arheološka dokumentacija Danila pohranjena u Institutu za arheologiju – istraživanja akademika Duje Rendić-Miočevića* (M. Buzov).

15. – 18. rujna 2013. Međunarodni znanstveni skup *Funerary Anthropology »Homines, Funera, Astra« Third Edition – Death and Fire in Ancient Times*, Alba Iulia (Rumunjska) – izlaganje: *Unusual cremation practice from the prehistoric site of Dolina, Croatia* (P. Rajić Šikanjić, Z. Premužić, D. Ložnjak Dizdar i T. Trbojević Vukičević).

19. – 21. rujna 2013. Međunarodni znanstveni skup *EMAC – 12th European Meeting on Ancient Ceramics*, Padova (Italija) – izlaganja:

- *Fabrics and archaeometry features of pottery from workshop of Sextus Metillius Maximus (Crikvenica, Croatia)* (G. Lipovac Vrkljan i I. Ožanić Roguljić);

- *One form – two functions: Rethinking bronze age pottery production in regard to the usage in common daily life and funeral rites* (izlaganje s posterom) (H. Kalafatić).

22. – 28. rujna 2013. Međunarodni znanstveni skup *XVI Congresso Internazionale di Archeologia Cristiana*, Rim (Italija) – izlaganje: *The Picture of Early Christian Communities in Pannonia during the pre-Constantine and the Constantine time* (M. Buzov i V. Lalošević).

3. – 5. listopada 2013. Međunarodni znanstveni skup *ESMRMB 2013 – 30th Annual Scientific Meeting*, Toulouse (Francuska) – izlaganje: *MR Ultrashort Echo Time sequence use on ancient urns containing cremated remains* u okviru interdisciplinarnе međunarodne suradnje iz područja medicine, fizike i arheologije (H. Kalafatić sa skupinom autora).

4. – 5. listopada 2013. Međunarodni skup *Putovima europske nematerijalne baštine u 21. stoljeću: sv. Martin, simbol dijeljenja, Dugo Selo – Zagreb* – izlaganje: *Sveti Martin nad Dugim Selom u procesima simbolizacija prostora / Saint Martin de Dugo Selo dans les processus de symbolisation de l'espace* (J. Belaj).

7. – 11. listopada 2013. Znanstveni skup Hrvatskoga arheološkog društva *Arheologija na Dunavu*, Vukovar – izlaganja:

- *Neolitička nalazišta desne obale Dunava između Vukovara i Iloka. Prikaz pokretne grude prikupljene terenskim pregledima 2003., 2008. i 2009. godine* (K. Botić);

- *Početak eneolitika u sjevernoj Hrvatskoj* (Z. Marković);

- *Istočna Slavonija i zapadni Srijem – kontakt zona kulturnih grupa u ranoj fazi kasnog brončanog doba* (H. Kalafatić);

- *Dunav – razdjelnica ili poveznica na početku posljednjeg tisućljeća pr. Kr.* (D. Ložnjak Dizdar);

- *Dalj – Vukovar – Sotin – Šarengrad – Ilok – središta u Podunavlju na početku željeznog doba* (D. Ložnjak Dizdar i S. Mihelić);

- *Sotin 2008. – 2013.* (D. Ložnjak Dizdar i M. Hutinec);

- *Tko je nosio nakit za kosu u Sotinu na početku željeznog doba?* (D. Ložnjak Dizdar, P. Rajić Šikanjić i Z. Premužić);

- *Rezultati istraživanja prapovijesnog nalazišta Batina – Sredno, 2010. – 2012. godine* (Z. Bojić, T. Hršak i M. Dizdar);

- *Kasnolatenska središta Vinkovci – Blato i Sotin u mreži komunikacija tijekom 2. – 1. st. pr. Kr.* (M. Dizdar);

- *Kasnolatenska brončana konjska oprema Skordiska na nalazištima u hrvatskom Podunavlju* (D. Božić i M. Dizdar);

- *Kasnolatensko svetište Skordiska na prostoru Vojarne u Osijeku?* (S. Filipović i M. Dizdar);

- *Novi nalazi amfora iz Osijeka* (A. Tonc);

- *Pannonische Glanztonware iz Vinkovaca* (I. Ožanić Roguljić).

7. – 11. listopada 2013. Znanstveni skup Hrvatskoga arheološkog društva *Arheologija na Dunavu*, Vukovar – posteri:

- Slavonski Brod, Galovo, sjeverna Hrvatska, obredno-ukopni prostor unutar naselja rane starčevačke kulture – linear A (K. Minichreiter i Z. Marković);
- *Prapovijesno lončarstvo: mogućnosti eksperimentalnog pristupa* (A. Kudelić i F. Sirovica);
- *Ranosrednjovjekovni grob iz Torčeca* (S. Krznar i Ž. Bedić).

16. – 18. listopada 2013. Međunarodni znanstveni skup *Baurituale – Archäologische Quellen – INTERNATIONALE ÖGUF SYMPOSIUM 2013*, Graz (Austrija) – izlaganja:

- *Some examples of pottery depots in the postholes during the period from Middle till the end of Late Bronze Age in north Croatia* (S. Karavanić i A. Kudelić);
- *Foundation votive – An example of sword deposit in Late Bronze Age settlement ditch in Eastern Slavonia, Croatia* (H. Kalafatić).

18. – 19. listopada 2013. Znanstveni skup *Rijeka Save u povijesti*, Slavonski Brod – izlaganje: *Sava, rijeka koja spaja – slika Save u duhovnoj kulturi kasnoantičkih rimske središta* (M. Buzov i V. Lalošević).

22. – 24. listopada 2013. Međunarodni znanstveni skup *3. međunarodni znanstveni skup Dani Stjepana Gunjače. Hrvatska srednjovjekovna povijesno arheološka baština. Međunarodne teme*, Split – izlaganja:

- *Obredno osnivanje gradova u srednjovjekovnoj Slavoniji* (J. Belaj i V. Belaj);
- *Je li postojao običaj polaganja novca u kasnosrednjovjekovne/ranonovovjekovne grobove na prostoru sjeverne Hrvatske?* (S. Krznar);
- *Geofizička i arheološka istraživanja na nalazištu Virje – talioničkoj radionici iz vremena kasne antike i ranog srednjeg vijeka* (T. Sekelj Ivančan i B. Mušić).

7. – 8. studenoga 2013. Međunarodni znanstveni skup *Late Urnified Culture between Eastern Alps and Danube*, Institut za arheologiju, Zagreb - izlaganja:

- *Archaeobotanical finds from the burned house at Kalnik – Igrische site* (S. Karavanić, S. Mareković, R. Šoštarić i A. Kudelić);
- *Slatina – Late Urnfield cemetery in Drava valley and the problem of the beginning of the Late Urnfield Culture in northern Croatia* (D. Ložnjak Dizdar).

8. studenoga 2013. Okrugli stol *Round table on the chronology of the Harbour Necropolis at Ephesus*, Österreichisches Archäologisches Institut – ÖAI, Beč (Austrija), sudjelovanje s izlaganjem o svjetiljkama iz Efeza. Tema okruglog stola bila je vezana uz pokretni arheološki materijal koji je pronađen u razdoblju od 2007. do 2010. pri istraživanjima lučke nekropole u Efezu (projekt *Die Hafen – Nekropole von Ephesos, voditelj dr. sc. Martin Steskal, ÖAI*) (M. Ugarković).

14. studenoga 2013. Na poziv Instituta za orijentalnu i europsku arheologiju Austrijske akademije znanosti / Institut für Orientalische und Europäische Archäologie ÖAW (OREA), održano je u Beču (Austrija) pozvano predavanje *Identität und Umwelt während der Spätbronze- und Frühisenzeit im südlichen Karpatenbecken* (M. Gavranović i D. Ložnjak

Dizdar).

14. – 16. studenoga 2013. Međunarodni znanstveni skup *Boier zwischen Realität und Fiktion*, Češki Krumlov (Češka) – izlaganje *The Boii and Their Connections with the Taurisci and the Scordisci – Contacts between Central Europe and Southern Pannonia during the La Tène Culture* (M. Dizdar).

20. – 23. studenoga 2013. XIX. Međunarodni znanstveni skup *Život sa stakлом od prapovijesti do srednjeg vijeka*, Pula – Zadar – izlaganja:

- *Glass and pottery findings on the Maritime villa in Verige bay, Brijuni* (V. Begović); *Staklo u izradi mozaika* (M. Buzov);
- *Srednjovjekovno staklo iz Stancije Blek, Tar* (A. Konestra, B. Šiljeg i V. Kovačić);
- *Predmeti od stakla, staklene paste, jantara i poludragog kamena iz pogrebnog konteksta helenističke Isse* (M. Ugarković).

28. – 29. studenoga 2013. Međunarodni znanstveni skup *Metodologija i arheometrija – stanje i smjernice*, Zagreb – izlaganja:

- *Preko granica tipologije – analiza brončanodobnih keramičkih oblika s obzirom na ritualnu ili svakodnevnu upotrebu* (H. Kalafatić i M. Mihaljević);
- *Reljefne značajke nizinskih područja kao indikatori arheološkog potencijala* (A. Kudelić, F. Sirovica i D. Tresić Pavičić);
- *Arheometrijski rezultati analiza sirovine i struktura keramičkog posuđa i predmeta iz radionice Seksta Metilija Maksima* (G. Lipovac Vrkljan i I. Ožanić Roguljić).

Visokoškolska nastava

Preddiplomski studij – nastava

U akademskoj godini 2012./13. i 2013./14. održana nastava iz kolegija *Hrvatsko arheološko nasleđe* na preddiplomskom studiju kroatologije Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu (J. Belaj).

Tijekom zimskog semestra akademске godine 2013./14. održavanje nastave iz kolegija *Brončano doba Hrvatske u okviru srednje i jugoistočne Europe*, nositelja Hrvoja Potrebice, na preddiplomskom studiju Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (D. Ložnjak Dizdar).

Diplomski studij – nastava

Tijekom ljetnog semestra akademске godine 2012./13. održavanje nastave iz kolegija *Kultura polja sa žarama i Arheologija brončanog doba II*, nositelja Hrvoja Potrebice, na diplomskom studiju Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, prapovijesni smjer (D. Ložnjak Dizdar)

Tijekom zimskog semestra akademске godine 2013./14. održavanje nastave iz kolegija *Arheologija kasnog srednjeg vijeka* na diplomskom studiju Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, srednjovjekovni smjer (T. Tkalčec).

Poslijediplomski studij – predavanja i individualna nastava

Sudjelovanje u poslijediplomskom studiju Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (M. Dizdar, S. Karavanić, S. Krznar, D. Ložnjak Dizdar, Z. Marković, T. Sekelj Ivančan, T. Tkalcec).

Sudjelovanje u poslijediplomskom studiju medievistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (T. Tkalcec).

Sudjelovanje u poslijediplomskom studiju Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zadru (V. Begović, G. Lipovac Vrkljan).

Sudjelovanje u poslijediplomskom studiju *Tisočletja med Jadranom in Podonavjem* u organizaciji Univerze v Novoj Gorici i Inštituta za arheologiju ZRC SAZU, održana dva predavanja, 23. travnja 2013.: *Latenska kultura na prostoru sjeverne Hrvatske – nalazišta, materijalna ostavština, kronologija i Srednjolatensko groblje Zvonomirovo – Veliko polje u srednjoj Podravini – rezultati istraživanja 1993. – 2012.* (M. Dizdar).

Mentorstva i povjerenstva – obrana diplomske radova

Ožujak 2013. godine – Paško Zoričić, diplomski rad pod naslovom *Srednjovjekovne utvrde na širem šibenskom području od 11. do 15. stoljeća*, komentor i član komisije, Odsjek za arheologiju, Zagreb (T. Tkalcec).

Srpanj 2013. godine – Jana Škrgulja, diplomski rad pod naslovom *Arheološki predmeti velike seobe naroda (od kraja 4. do kraja 6. stoljeća) s područja Druge, odnosno Sirmijske Panonije koji se čuvaju u Arheološkom muzeju u Zagrebu*, član komisije, Odsjek za arheologiju, Zagreb (T. Sekelj Ivančan).

Listopad 2013. godine – Marina Matković, diplomski rad pod naslovom *Kasnosrednjovjekovne utvrde novogradiškog kraja*, komentor i član komisije, Odsjek za arheologiju, Zagreb (T. Tkalcec).

Listopad 2013. godine – Marta Rakvin, diplomski rad pod naslovom *Prostor Moslavine tijekom kasnog brončanog i starijeg željeznog doba*, komentor i član komisije, Odsjek za arheologiju, Zagreb (D. Ložnjak Dizdar).

Mentorstva i povjerenstva – javna obrana sinopsisa doktorskih disertacija

Veljača 2013. – javna obrana sinopsisa mr. sc. Kristine Džin pod naslovom *Rimski Nezakciji: političke, arhitektonske i religijske mijene*, član komisije, Odsjek za arheologiju, Zadar (M. Buzov).

Svibanj 2013. godine – javna obrana sinopsisa doktorandice Palme Katalinić pod naslovom *Uvođenje misterijskih kultova u rimsku provinciju Dalmaciju*, član komisije, Odsjek za arheologiju, Zadar (G. Lipovac Vrkljan).

Lipanj 2013. godine – javna obrana sinopsisa doktorandice Ane Konestre pod naslovom *Italska terra sigillata i keramika tankih stijenki na području sjeverne Liburnije: tipologija, kronologija i distribucija*, mentor i član komisije, Odsjek za arheologiju, Zadar (G. Lipovac Vrkljan).

Povjerenstva – obrana doktorskih disertacija

Srpanj 2013. godine – Mirsad Sijarić, doktorska disertacija pod naslovom *Hladno oružje 10. – 15. stoljeća iz Bosne i Hercegovine – arheološki kontekst*, član komisije, Odsjek za ar-

heologiju, Zagreb (T. Sekelj Ivančan).

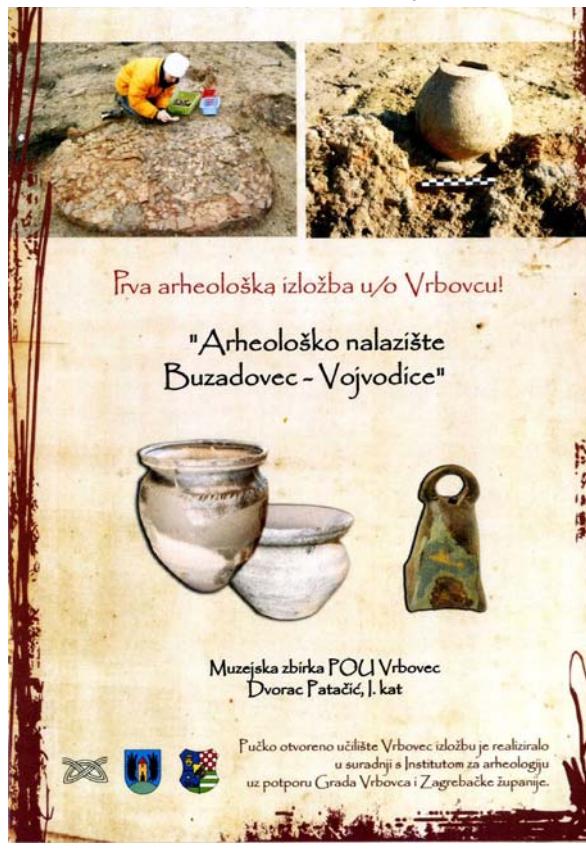
Svibanj 2013. godine – Sara Mareković, doktorska disertacija *Karbonizirani biljni ostaci kasnobrončanodobnog lokaliteta Kalnik-Igrische*, član komisije, Odsjek za biologiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu (S. Karavanić).

Organizacija i sudjelovanje na izložbama

U koautorstvu s Kornelijom Minichreiter i Lidjom Miklik Lozuk organizirana je izložba *Galovo, prapovijesni lokalitet, Slavonski Brod, rezultati 15 godina sustavnih arheoloških istraživanja*. Izložba je otvorena 19. rujna 2013. u Muzeju Brodskog Posavlja u Slavonskom Brodu (Z. Marković).

Arheološki muzej u Zagrebu tijekom trajanja znanstvenog skupa *Late Urnfield Culture between the Eastern Alps and the Danube* u Institutu za arheologiju organizirao je izložbu *Mlada faza kulture polja sa žarama u sjevernoj Hrvatskoj / Late Urnfield Culture in Northern Croatia*. Autori izložbe su Sanjin Mihelić iz Arheološkog muzeja u Zagrebu i Daria Ložnjak Dizdar iz Instituta za arheologiju. Izložba je bila postavljena od 7. studenoga do 7. prosinca 2013. Na izložbi su predstavljeni nalazi mlađe faze kulture polja sa žarama s prostora sjeverne Hrvatske, uključujući i rezultate novijih arheoloških istraživanja (D. Ložnjak Dizdar).

U Pučkom otvorenom učilištu Vrbovec organizirana je izložba *Arheološko nalazište Buzadovec – Vojvodice* (Sl. 8).

Sl. 8

Izložba je otvorena 19. studenoga 2013. te predstavlja dio stalnog arheološkog postava Muzejske zbirke POU Vrbovec, Dvorac Patačić (T. Tkalcec i T. Sekelj Ivančan).

Sudjelovanje na izložbi *Arheologija Podunavlja* koju je Gradski muzej Vukovar postavio prigodom godišnjeg skupa Hrvatskoga arheološkog društva. Na izložbi su sudjelovale ustanove koje su u razdoblju od 1999. do 2013. godine po duzele arheološka istraživanja u Podunavlju (M. Dizdar, D. Ložnjak Dizdar).

Popularizacija znanosti

Program popularizacije znanosti – Institut za arheologiju djeci

Program je financiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH. Unutar programa provode se radionice i predavanja na temu *Rimski svakodnevni život – dječja igra i učenje* koje se uklapaju u program izborne nastave za srednje škole. Radionice i predavanja (Sl. 9) održavale su se, zajedno

Sl. 9

s učenicama srednjih škola te u suradnji s gimnazijskim učenicima, u prostorijama Instituta za arheologiju, sve s ciljem implementacije arheologije u školsku nastavu. Naučeno znanje učenici su prenijeli u javnim edukativnim radionicama koje su sami osmislili i prezentirali u Arheološkom muzeju u Zagrebu. Tijekom 2013. u sklopu Programa organizirane su sljedeće radionice:

- *Pripremne edukativne radionice „Rimska medicina“* održane u Institutu za arheologiju, u suradnji sa Ženskom općom gimnazijom i Školom za primalje 15. listopada i 10. studenoga 2013.

- *Javne radionice „Rimska medicina“* organizirane su u Arheološkom muzeju u Zagrebu učenicama Ženske opće gimnazije i Škole za primalje (5. listopada i 16. studenoga 2013.) (I. Ožanić Roguljić).

Radionice i predavanja

Radionice za studente na Odsjeku za arheologiju u sklopu projekta *Eksperimentalnom arheologijom do tehnologije proizvodnje keramičkih posuda u prapovijesti* – svibanj, listopad, studeni, prosinac 2013. (A. Kudelić).

Tijekom arheoloških istraživanja u Novoj Bukovici održano je predavanje *Rekonstrukcija svakodnevnog života na arheološkom lokalitetu u N. Bukovici prije više tisuća godina* te je upriličen susret s učenicima – članovima novinarske grupe, rujan 2013. (S. Kovačević).

Predavanje učiteljima povijesti osnovnih škola Varaždinske i Međimurske županije s temom *Arheološka slika ivanečkoga kraja* te vođenje po nalazištima Stari grad Ivanec i špilja Vindija (25. svibnja 2013.). Pozvano predavanje pod nazivom *Odnos prema smrti i pogrebni običaji u kasnom srednjem i ranom novom vijeku*, u organizaciji Društva povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije. Predavanje je bilo otvoreno svim zainteresiranim građanima (27. lipnja 2013.) (S. Krznar).

Izrada Idejnog prijedloga za Muzejsku zbirku Općine Hum na Sutli, u suradnji s mr. sc. Sanjinom Mihelićem iz Arheološkog muzeja u Zagrebu (T. Tkalčec).

Događaji

U suradnji s udrugom za promicanje kulture Hrvatski arheološki savez organiziran je događaj *Jedan srednjovjekovni dan, CSI Selska 1413* u Dječjem domu A. G. Matoš, Selska 132, Zagreb, 22. travnja 2013. (I. Ožanić Roguljić).

U suradnji s muzejima (Muzej grada Crikvenice, Arheološki muzej Narona) i turističkim djelatnicima (Turistička zajednica Split) sudjelujemo u osmišljavanju i organiziranju radionica za djecu te škola u prirodi. Program, koji je priređen i razvijen u Institutu, prilagođava se potrebama pojedinih radionica i povijesnih manifestacija (I. Ožanić Roguljić).

Rimska medicina – javna radionica o okviru VI. burnumskih Ida (12. srpnja 2013.); javna radionica o okviru VII. burnumskih Ida (13. kolovoza 2013.). *Što je zapravo rimska toga* – javna radionica u okviru Dani Dioklecijana u Splitu (18. kolovoza 2013.) (I. Ožanić Roguljić).

Dokumentarni film

Prikazivanje dokumentarnog filma *Eci, peci, peć* (Sl. 10) koji je nastao u suradnji Centra za eksperimentalnu arheologiju

Sl. 10

u Institutu za arheologiju. Film je montiran i premijerno prikazan u svrhu popularizacije znanosti, a prikazuje eksperimentalnu rekonstrukciju postupka proizvodnje keramičkih posuda u brončanom dobu. Film je prikazan i u studenome prilikom Dana eksperimentalne arheologije u Arheološkom muzeju u Zagrebu (A. Kudelić).

Promocija knjige

Sudjelovanje u promociji knjige: Krešimir Filipek, *Srednjovjekovno groblje i naselje Đakovo – župna crkva*, Zagreb, 2012., održanoj u Arheološkom muzeju u Zagrebu 17. travnja

2013. O knjizi su govorili: dr. sc. Tajana Sekelj Ivančan, znanstvena savjetnica, dr. sc. Stanko Andrić, znanstveni savjetnik, prof. Ivo Pavlović, viši kustos, dr. sc. Krešimir Filipec, izvanredni profesor; moderator: dr. sc. Željko Demo, znanstveni i muzejski savjetnik (T. Sekelj Ivančan).

Sudjelovanje u promociji knjige: Vjekoslav Jukić, *Otkrivena ravnica*, Zagreb, 2013., održanoj u Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu 13. lipnja 2013. (V. Begović).

Sudjelovanje u promociji knjige: Hrvoje Potrebica, *Kneževi željezni doba*, Meridijani, Zagreb, 2013., održanoj u Arheološkom muzeju u Zagrebu 29. listopada 2013. (M. Dizdar).

Sudjelovanje u promociji knjige: Kornelija Minichreiter i Zorko Marković, *Beketinci – Bentež, naselja iz eneolitika, ranog i kasnog srednjeg vijeka*, Monographiae Instituti Archaeologicci, vol. 3, održanoj u Institutu za arheologiju u studenom 2013. (Z. Marković).

Sudjelovanje u promociji knjige: Ranko Pavleš, *Podravina u srednjem vijeku*, održanoj u Koprivnici 13. prosinca 2013. O knjizi su govorili: doc. dr. sc. Gordan Ravančić, doc. dr. sc. Hrvoje Petrić i dr. sc. Tatjana Tkalčec (T. Tkalčec).

Ostalo

Mentoriranje rada stručne suradnice bez zasnivanja radnog odnosa Anamarije Špek (J. Belaj).

Mentoriranje rada stručne suradnice bez zasnivanja radnog odnosa Ive Kostešić (K. Jelinčić Vučković).

Mentoriranje rada stručne suradnice bez zasnivanja radnoga odnosa Nere Šegvić (K. Turkalj).

Mentoriranje rada stručne suradnice bez zasnivanja radnoga odnosa Marine Sečkar (T. Tkalčec).

ARHINDOKS (ARHeološko INformacijsko DOKumentacijsko Središte) je odjel za znanstvenu dokumentaciju s pismohranom u kojem se prikuplja, obrađuje i pohranjuje sva arheološka te srodnna dokumentacija prikupljena tijekom istraživanja, vodi evidencija arhivskog gradiva, ulaska novog gradiva te posudba, umnažanje i kopiranje gradiva.

Digitalizacija, pohrana i upis dokumentacije:

Tijekom 2013. godine skenirani su i digitalizirani nacrta, dokumentacija i fotografije s arheoloških nalazišta, izrađeni su *.dwg* oblici crteža arheoloških iskopavanja. Planovi su, osim skeniranja, dodatno obrađeni (Photomerge, PS). Podaci su upisani u središnju bazu (ako već prije nisu bili zavedeni) i pohranjeni na središnji server te digitalne medije.

U okviru ARHINDOKS-a rađeno je na izradi baze podataka za arhiv ARHINDOKS-a prema predloženoj shemi. Također se radilo na prilagođavanju podataka iz baze *Fototeka i Planoteka* za novu bazu podataka *Arhiv* ARHINDOKS-a i prebacivanje podataka u bazu.

Obrađena nalazišta:

Krapina, Plemićki grad Vrbovec, Kostelgrad, Špičak – Gradina, Gornje Obrežje, Popovec breg, Varaždinske toplice, Torčec – Cirkviče, Mala Črešnjevica, Zvonimirovo – Veliko polje, Josipovo – Ciganka, Rudina, Kaptol – Stari grad, Sisak, Poreč, Medulin, Bakarac, Punat na otoku Krku, Korintija, Jelenje, Jablanac, Nin, Zadar, Biograd – Tkon, Asserija, Skradin, Danilo, Bribir, Murter, Starigrad (Hvar), Cavtat.

Izrada kopija dokumentacije na zahtjev vanjskih korisnika:

Izradene su digitalne kopije digitalizirane dokumentacije lokaliteta Murter i Danilo na zahtjev Gradskog muzeja Šibenik.

Izrađene su digitalne kopije digitalizirane dokumentacije lokaliteta na području grada Siska na zahtjev Gradskog muzeja Sisak.

Izrađene su digitalne kopije digitalizirane dokumentacije lokaliteta Rudina na zahtjev Gradskog muzeja Požega.

Izradene su digitalne kopije digitalizirane dokumentacije lokaliteta Rudina na zahtjev Hrvatskoga restauratorskog zavoda.

Prikupljanje dokumentacije i arheološkog materijala za povratak u Gradski muzej Ilok.

Odabir i snimanje digitalnih fotografija iz starijih arheoloških istraživanja Instituta za potrebe Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Priprema i dostava podataka iz Evidencije ulaska gradiva u pismohranu i Zbirne evidencije gradiva Hrvatskome državnom arhivu (ARHiNET).

Povrat arheološke građe u nadležne muzeje:

Popisivanje arheoloških nalaza i izrada kataloga za povrat u lokalne muzeje (lokaliteti: Ilok, Šarengrad, Nuštar – Zidine, Nijemci – Sv. Katarina, Našice, Josipovo – Ciganka, Zvonimirovo – Veliko polje/Pjeskana, Suhopolje – Kliškovac, Krčevine, Lober, Popovec breg, Plemićki grad Vrbovec, Omišalj – Okladi, Krk, Povljana, Kanajt, Starče).

Organizacija skupova, predavanja i radionica:

Priprema, organizacija i održavanje predavanja u sklopu Otvorenog dana Instituta za arheologiju 3. srpnja 2013. godine s temom *Arheološka dokumentacija: jučer, danas, sutra*. (Sl. 11)

Sl. 11

Predavanja – K. Turkalj: Djelatnost ARHINDOKS-a; A. Solter: Predmet, dokumentacija, arhiv – baza podataka Arheološkog muzeja u Zagrebu; I. Kostešić: Primjer izrade digitalnog modela reljefa arheološkog lokaliteta; N. Šegvić: Prijedlog strukture baze podataka za arhiv ARHINDOKS-a; T. Jaguš: Od glinenih pločica do digitalnih oblaka.

Sudjelovanje na skupovima i otvorenim danima drugih institucija:

30. srpnja 2013. godine – posjet geodetskom uredu MGV-a zbog savjetovanja o geodetskom aspektu snimanja arheoloških situacija, upoznavanja s radom GNSS totalnih stanica prilikom izrade reljefa, odnosno rekognosciranja terena te korištenju i preračunavanju različitih geografskih koordinatnih sustava (HTRS96, Gauss-Krüger); sudjelovale: K. Turkalj, N. Šegvić, I. Kostešić.

29. listopada 2013. godine – posjet Danimu otvorenih vrata Instituta za povijest umjetnosti. Sudjelovanje u radionicama te upoznavanje s gradom i organizacijom Fototeke i Planoteke Instituta za povijest umjetnosti; sudjelovale: N. Šegvić i I. Kostešić.

11. – 13. studenoga 2013. godine – sudjelovanje na konferenciji *Cultural Heritage and New Technologies* u Beču. Na konferenciji je bilo riječi o tehnikama dokumentiranja kulturne baštine, točnije o korištenju laserskog skenera, odnosno fotogrametrije prilikom dokumentacije nalazišta ili predmeta, 3D rekonstrukcijama, virtualnoj realnosti i digitalnim muzejima te bazama podataka kao osnovi dokumentacije kulturne baštine; sudjelovala: N. Šegvić.

Stručna obuka:

Mentorstvo polaznicama programa za stručno ospozobljavanje: pouka u *AutoCAD* programu i radu s totalnom staticom, obuka u radu na dokumentaciji Instituta za arheologiju.